712/04

Den 6. december 2004 blev i sag nr. 62.780:

xxxxx xxxxxxx xxxxxxxxx
xxxxxxxxx xxxxx xxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxx xxx xx
xxxx xxxxxxxxx x

mod

Danske civil- og akademi-
ingeniørers Pensionskasse
C.F. Tietgens Hus
Slotsholmsgade 1, 2.
1216 København K

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har pensionsordning i Danske civil- og akademiingeniørers Pensionskasse, klager ved sin advokat over selskabets afslag på anmodning om fravalg af ægtefællepension.

Det fremgår af sagen, at klageren kom til Danmark den 2/9 2000 i forbindelse med en ansættelse som lektor på en højere læreanstalt. Ansættelseskontrakten, dateret 6/10 2000, er udformet på dansk.

Som led i ansættelsen er klageren omfattet af en pensionsordning i det indklagede selskab, og selskabet sendte den 15/11 2000 et velkomstbrev til klageren. Brevet er affattet på dansk.

Den 14/12 2000 sendte selskabet et optagelsesbrev til klageren. Det fremgår heraf bl.a.:

"**Valgfri ægtefællepension**

Du har også mulighed for vælge en 10 årig ophørende ægtefællepensionsdækning eller slet ingen ægtefællepensionsdækning. Derved bliver din egen pension større.

…

Hvis du ønsker at foretage omvalg med hensyn til ægtefællepensionsdækning skal vedlagte erklæring være DIP i hænde **inden 2 måneder efter den 14. december 2000.** Omvalg efter dette tidspunkt vil være betinget af, at du kan afgive tilfredsstillende helbredsoplysninger. Omvalget vil få virkning fra optagelsen i DIP."

Den 16/12 2001 sendte klageren en e-mail - affattet på engelsk - til selskabet, i hvilken hun anmodede selskabet om at sende vigtige breve til hende på engelsk.

I e-mail – ligeledes affattet på engelsk - dateret 30/1 2002 tilkendegav hun, at hun mente at have forstået, at hun var omfattet af en pensionsordning med ægtefællepension. Hun oplyste i den forbindelse, at hun var ugift. Hun anmodede herefter om fravalg af ægtefællepension.

Selskabet krævede helbredsoplysninger fra klageren som forudsætning for fravalg af ægtefællepension.

Selskabet har ved skrivelse af 1/5 2003 meddelt afslag på anmodningen om fravalg af ægtefællepension. Afslaget er begrundet således:

"I helbredsattesten fra din læge fremgik det, at der skulle ske udredning for nyre/urinvejslidelse pga. protein og blod i urinen. Udredningen på Gentofte Amtssygehus blev afsluttet den 29. januar 2003, og vi har i marts måned modtaget resultatet heraf.

De samlede helbredsoplysninger har været behandlet af DIP's lægekonsulenter, der indstiller, at der meddeles dig afslag på at fravælge ægtefællepensionsdækning. Baggrunden for beslutningen er overvægt, at du er i behandling for forhøjet blodtryk, og at du er ryger. Hertil kommer blod i urinen og oplysning om lænderygsmerter.

Vi beklager derfor at måtte meddele dig afslag på din ansøgning om fravalg af ægtefællepensionsdækning."

Af udtalelse fra afdelingslæge på Amtssygehuset i Gentofte, dateret 30/01 2003 fremgår:

"Jeg har fået svar på din urinprøve, og den er fuldstændig normal.

Der er således ikke fundet nogen ubehagelig grund til, at du har haft blod i urinen."

Klageren har i skrivelse af 18/7 2003 til selskabets bestyrelse beskrevet sine helbredsmæssige gener således:

"• **Overvægt** – jeg har været overvægtig i 2000 (da jeg blev optaget i DIP) og det er jeg også nu.
- **Forhøjet blodtryk** – I Danmark er mit blodtryk ikke målt højere end 100/145, d.v.s. det er mit normale blodtryk.
- **Ryger** – Jeg kan bestemt ikke falde under kategori 'ryger'. Det er rigtig nok, og jeg har selv oplyst, at jeg har røget i de sidste par år 1-3 cigaretter om dagen. Jeg er f.eks. aldrig set af nogen af mine kollegaer ryge på arbejde. Jeg ryger heller ikke f.eks. når jeg er stresset eller under pres (hvilket kendetegner rigtige rygere).
- **Lænderygsmerter** – Jeg har ikke rigtige og vedvarende lændesmerter. Jeg har gener i lænden og det er alt.

Derfor, kan jeg under ingen omstændigheder godtage de grunde, som jeg fik afslaget på ægtefællepension fra DIP. Jeg vil også gerne tilføje, at jeg er blevet optaget i DIP da jeg var næsten 50 år, og mit helbred var det samme som nu."

Det fremgår af sagen, at klagerens læge i helbredsattesten har oplyst, at klagerens højde er 174 cm og vægten 111,5 kilo.

Klageren har ved sin advokat over for nævnet nedlagt påstand om, at selskabet skal imødekomme anmodningen om fravalg af ægtefællepension.

Advokaten har til støtte for sin påstand i skrivelse af 24/11 2003 anført:

- at det er absurd, at en andel af klagerens pensionsindbetalinger går til ægtefællepension, idet hun aldrig har været gift,

- at pensionskassen må bære risikoen for, at man har valgt en fremgangsmåde, hvor fordelingen er foretaget på forhånd, og hvor medlemmerne skal foretage aktive valg for at undgå f.eks. ægtefællepension,
- at pensionskassen må bære risikoen for, at man alene fremsender materiale på dansk, hvorved medlemmer af ikke-dansk oprindelse ikke har mulighed for at kunne forstå indholdet tilstrækkeligt til at kunne varetage deres interesser i forhold til pensionskassen, samt
- at klageren på tidspunktet for modtagelsen af optagelsesbrevet kun havde været i Danmark i 3 ½ måned, og at hendes danskkundskaber ikke rakte til at forstå, at hun skulle foretage en aktiv handling for at undgå at være omfattet af en livslang ægtefællepension.

Subsidiært har advokaten gjort gældende, at klagerens helbredsmæssige situation ikke er af en sådan karakter, at det kan begrunde afslag på fravalg. Advokaten har herom i skrivelse af 24/11 2003 anført:

"Det er værd i denne forbindelse at nævne, at min klient var igennem en lang række undersøgelser i forbindelse med den eventuelle nyre/urinvejslidelse. Da min klient blankt er frifundet for alvorlige lidelser af denne karakter, forekommer hele processen for unødvendig og absurd set fra min klients side.

Konkret, vedrørende begrundelsen for afslaget af 29. august d.å., har min klient oplyst følgende:

Hendes blodtryk måler 145/100. Det almindelige blodtryk vil være 140/95 mens et stærkt forhøjet blodtryk vil være 160/110. Der er således tale om et ganske let forhøjet blodtryk. Det skal tillige bemærkes, at blodtryk er skiftende og bør måles over flere perioder, ligesom man bør sikre sig, at der er tale om et hvilende blodtryk.

Min klient har desuden forklaret, at hun ryger 1-3 cigaretter om dagen, hvilket nok ikke kan begrunde mistanke om helbredsmæssige konsekvenser af rygning.

Vedrørende lænde/ryg-smerterne har min klient forklaret, at hun ikke har vedvarende lændesmerter, men at hun blot ind imellem har gener i lænden. Dette er der formentlig ingen danskere med stillesiddende arbejde, der kan sige sig fri for."

Selskabet har ved sin advokat over for nævnet fastholdt sin afgørelse. Advokaten har til støtte herfor i skrivelse af 10/12 2003 anført:

"Vedrørende det principale synspunkt:

at DIPs medlemmer selv har valgt (i) hvilken pensionsfordeling, der er udgangspunktet, (ii) hvilke muligheder for ændringer heri, medlemmerne kan foretage, samt (iii) hvilke krav, der stilles for at medlemmerne kan foretage de ønskede ændringer, herunder om der skal foretages aktive til- eller fravalg,

at DIP har givet den information, der kræves i henhold til lovgivningen,

at DIP har givet den information, der med rimelighed kan forventes af DIP på baggrund af DIPs oplysninger om klager,

at Klager ikke har meddelt DIP, at klager ikke forstod dansk før den 16. december 2001,

at DIP ikke er forpligtet til af egen drift eller i øvrigt på andet grundlag at give oplysninger på andre sprog end dansk,

at klager har udvist egen skyld ved ikke tidligere at have kontaktet DIP og bedt om vejledning om de modtagne breve m.v. eller ved at have spurgt danskkyndige kollegaer eller andre til råds om indholdet af DIPs optagelsesbrev m.v.

Vedrørende det subsidiære synspunkt:

at Ankenævnet for Forsikring skal afvise klagen, idet dens afgørelse kræver en særlig medicinsk fagkundskab,

at klagers fravalg af ægtefællepension er betinget af afgivelse af tilfredsstillende helbredsoplysninger i henhold til Pensionsregulativ II,

at klagers helbredsoplysninger ikke var tilfredsstillende med henblik på fravalg af ægtefællepension i henhold til DIPs Pensionsregulativ II samt risikotavlen anmeldt over for Finanstilsynet, og

at Ankenævnet for Forsikring i øvrigt ikke bør tilsidesætte en lægefaglig vurdering foretaget af DIPs lægekonsulenter."

6. 62.780

Af forsikringsbetingelserne fremgår:

"13.2

Hvis du ikke ved optagelsen i DIP eller senere meddeler andet, har din ægtefælle ret til livsvarig ægtefællepension.

13.3

Efter optagelsen i DIP kan du til enhver tid vælge en anden ægtefællepension, dog højst én gang årligt.

Ønsket om omvalg skal du meddele skriftligt, og omvalget er kun muligt, hvis du afgiver tilfredsstillende helbredsoplysninger."

Nævnet udtaler:

På den givne foranledning bemærkes indledningsvis, at nævnets kompetence ikke er begrænset af det lægefaglige skøn, men at nævnet træffer afgørelse på grundlag af, hvad der er oplyst i sagen, herunder de lægefaglige oplysninger.

Nævnet har gennemgået sagen og finder at måtte lægge til grund, at selskabet forud for december 2001 ikke havde mulighed for at vide, at klageren ikke forstod dansk. I hvert fald under disse omstændigheder finder nævnet ikke at kunne pålægge selskabet risikoen for, at klageren ikke rettidigt forstod, at hun efter 2 måneder fortabte sin adgang til at fravælge ægtefællepension uden afgivelse af helbredsoplysninger.

I henhold til de ovenfor gengivne forsikringsbetingelser i den kollektive pensionsordning kan omvalg herefter alene ske, hvis klageren kan afgive tilfredsstillende helbredsoplysninger.

Nævnet finder på baggrund af de foreliggende oplysninger om klagerens helbredsmæssige forhold, herunder navnlig om højde og vægt, ikke at kunne kritisere, at selskabet har afslået anmodningen om fravalg af ægtefællepension, hvorfor

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand